

Tosama

GLASILO DELAVCEV TOSAME

ŠT. 6 · JUNIJ 1993 · LETO XXVIII · Izhaja od oktobra 1965

finance

ali kako se izdelek levi v denar

Finance in z njimi finančno poslovanje so bile v preteklosti po krivici precej zapostavljene, za kar je krivdo iskati v posebnosti družbenopolitične ureditve.

Kaj pa so finance?

Beseda izvira iz starofrancoske besede finer - plačati.

Slovar tujk besedo finance razlaga kot denarstvo, denarne posle in gospodarjenje z denarjem sploh. Finančno poslovanje podjetij naj bi obse-

galo vse tisto njihovo poslovanje, ki je povezano z denarjem. Denar je najbolj likvidna oblika sredstev, vendar to ni le gotovina in knjižni denar, lahko so denar tudi vrednostni papirji ali širše so "denar" tudi terjatve, ker jih lahko kupujemo in prodajamo oziroma z njimi poravnavamo svoje obveznosti. Finančna stroka proučuje vse te transakcije in se v zadnjih letih pri nas zelo hitro razvija. Znanje o finančah potrebujemo vsi.

V našem podjetju se finance odvijajo

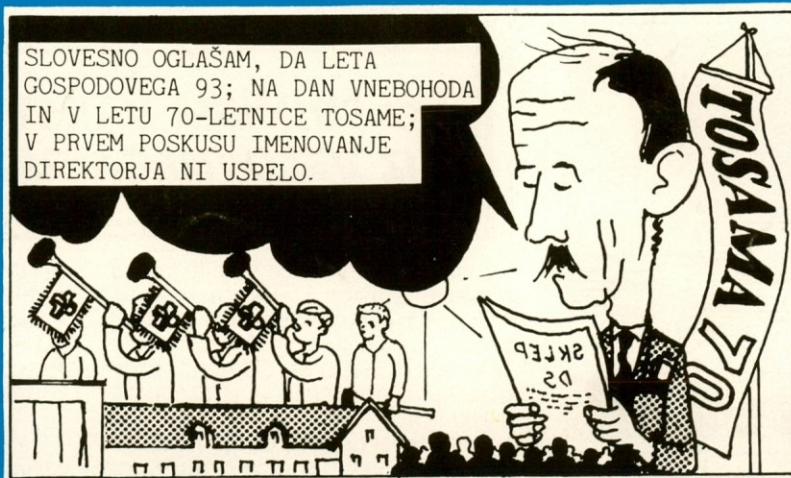
predvsem v ERS - finančni službi. Finančna služba obsega poleg združevanja prostih sredstev delavcev in blagajne tudi saldakonte dobaviteljev in kupcev ter "ožje" pojmovani del službe. Združevanje prostih sredstev delavcev smo spoznali v drugem sestavku, blagajno gotovo vsi poznamo in si tudi kar dobro predstavljamo, kaj se tam dogaja. Vse kar je povezano z gotovino pri poslovanju Tosame, se vrtilo preko blagajne.

Kaj pa saldakonti? Obstajata dve različni povezavi Tosame z zunanjim svetom, to je s kupci in z dobavitelji. Knjižno to povezavo spremljamo v

Več o finančnem poslovanju v TOSAMI na 2 strani Tosame.

**Za staro in mlado,
za bodoče delničarje TOSAME:
kapitalu**

V naslednji številki Tosame

LASTNINJENJE IN TOSAMOVCI

Nekaj statistike iz pilotne ankete v zvezi z notranjim odkupom Tosame

Komisija za lastninjenje je konec meseca marca pripravila kratek koncept postopka lastninjenja podjetja TOSAMA, ki temelji na internem razdelitvi delnic in notranjem odkupu delnic. Po tem konceptu programa naj bi imeli zaposleni in upokojenici Tosame zagotovljen kontrolni delež med delničarji, ki bi ga dosegli s 40 % lastninskim deležem (20 % z internim razdelitvijo delnic in 20 % z notranjim odkupom delnic).

Da bi preizkusili možnost izvedbe programa, je komisija za lastninjenje pripravila vprašalnik za vse zaposlene in upokojenice o pripravljenosti sodelovanja pri lastninjenju podjetja. Odgovori na vprašalnik so pokazali, da obstaja tako med zaposlenimi kot upokojenici velik interes za sodelovanje pri lastninskem preoblikovanju podjetja

TOSAMA. Odgovore je vnilo 747 delavcev (92 % vseh zaposlenih), od katerih je 744 pripravljen zamenjati svoje lastniške certifikate za interne delnice podjetja, 639 delavcev je pripravljeno letos in naslednja 4 leta dodatno vlagati del dobička za odkup delnic TOSAME, 225 pa jih je pripravljeno še dodatno vložiti del lastnih sredstev v podjetje TOSAMA.

Velik interes za lastninjenje kaže tudi število svojcev zaposlenih, saj je pripravljeno sodelovati pri lastninjenju 782 svojcev.

Malo slabši je bil odziv upokojenecv, saj jih je odgovore vnilo 430 (75 %), od katerih je večina pripravljena s svojimi certifikati sodelovati pri lastninjenju podjetja TOSAMA.

Iz navedenih odgovorov je razvidno, da bomo imeli zaposleni in upokojenici zagotovljen večinski delež pri upravljanju podjetja, kar pomeni, da si bomo prihodnost lahko krojili sami.

F. A.

saldakontih. Vsako nabavo repromaterialov in storitev ali prodajo naših proizvodov spremlja dokument - račun. Kako je ta račun poravnan oziroma plačan, izvemo na podlagi knjiženja najbolj precizno v saldakontih. Da pa pride do plačila oziroma, da Tosama poplača obveznost do svojih dobaviteljev, pa se marsikaj zgodi oziroma je potrebno precej aktivnosti še v ostalem delu finančne službe in seveda tudi pri ostalih zaposlenih.

Kupci svojo obveznost lahko plačajo TOSAMI z virnamskim nalogom, jo zavarujejo z akceptnim nalogom in menico ali pa izvrše pobot ali kompenzacijo. Enake zakonske možnosti poravnave svojih obveznosti do dobaviteljev ima tudi Tosama. Način poravnave izberemo v finančni službi. Na odločitev vpliva seveda več dejavnikov. Eden ključnih je gotovo dogovor z dobaviteljem in pa predvsem trenutno likvidnostno stanje podjetja. Poskušamo se odločati vedno kot dobri gospodarji in s tem čimveč prahriniti. Glede na to, da je v slovenskem gospodarstvu likvidnostno stanje dokaj slabo, je tudi vedno več pobotov oziroma kompenzacij, ki so medsebojne ali večstranske - verižne. V medsebojni kompenzaciji nastopata dve podjetji, ki sta druga drugemu kupec in dobavitelj.

udeleženci in kasneje s pošiljanjem in prejemanjem telefax potrditev. Pri tem delu je nenadomestljiv in nepogrešljiv način pošiljanja sporočil - telefax. Žal se delo na tem področju dokaj zaplete, če se eden od udeležencev premisli ali pa nima obveznosti v potrebnih višini preboja.

Ker je tudi Službi družbenega knjigovodstva Slovenije in vladi jasno, kakšne težave so na področju plačil oziroma neplačil, je predvidena enkrat mesečno obvezna prijava nepravilnih obveznosti tudi preko SDK, kjer nato izvedejo multilateralni pobot oziroma kompenzacijo.

Pri približno 200 mio. SIT mesečni realizaciji TOSAME, dobimo poravnano približno 40 % terjatev s prostovoljnimi verižnimi kompenzacijami ter z obvezno multilateralno kompenzacijo.

Z osamosvojitvijo Slovenije ter z uvedbo lastne nacionalne valute, se je v naši službi ter v ERS pojavil tudi povsem nov način plačevanja in prejema plačil - to je na nerezidentne račune v tujini. Preko nerezidentov poslujemo predvsem s Hrvaško in sicer tako, da nam kupci na Hrvaškem plačujejo svoje obveznosti v hrvaških dinarjih na naš nerezidentski račun pri Somborski banki. Tako prejeta

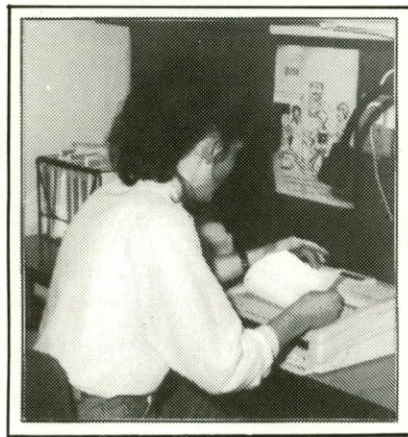
plačila v hrvaških dinarjih porabimo za nakup surovin na njihovem trgu, viške pa dnevno odprodamo ostalim slovenskim uporabnikom. Tečaj menjave HRD - SIT določamo glede na ponudbo in povpraševanje v okviru uradnega tečaja za vsak posel posebej. Tako delo je dokaj naporno in zahteva zbranstvo, zanesljivost in točnost.

Kot vemo, kako je pri zmanjšanem obsegu proizvodnje glede na prejšnja leta, težko zagotoviti potrebna finančna sredstva, je vsak mesec posebej težak in to predvsem v prvi polovici, kajti naši osebni dohodki v skupnem odlivu predstavljajo tretjino vrednosti mesečno prodanih izdelkov.

V finančni službi in v ERS kot celoti, se maksimalno angažiramo in trudimo, da zagotovimo potrebna likvidna sredstva.

Dosedaj še nismo imeli blokade žiro računa. Upamo, da bo tako tudi v bodoče in si želimo, da bi nam pri tem pomagali vsi zaposleni v Tosami z maksimalnim angažiranjem na področju povečanja prodaje in seveda na področju zmanjšanja direktnih in indirektnih stroškov poslovanja.

M. D.

- pomemben del finančnega poslovanja v dobi telefaksimalnih naprav poteka z izmenjavo telefonskih sporočil. Cvetka Gostinčar iz finančne službe odda preko telefaksa tako dnevno po pol stotov in več finančno - transakcijskih dokumentov.

Težje je izpeljati verižno kompenzacijo, kjer nastopajo od treh pa tudi do petnajst udeležencev. Vsi ti udeleženci medsebojno poravnajo obveznosti in terjatve v višini najnižje vrednosti preboja. Za knjiženje take kompenzacije je potrebno soglasje vseh udeležencev v kompenzaciji. Finančni referenti to izvajajo najprej s telefoničnim dogovarjanjem z vsemi

O SODNEM VARSTVU PRAVIC IZ DELOVNEGA RAZMERJA

Delavec, ki meni, da so bile kršene njegove pravice iz delovnega razmerja, se lahko pritoži na pristojni organ v podjetju. V družbenih podjetjih, kjer ni prišlo do bistvenih organizacijskih pretresov, je ta organ delavski svet.

Če se torej delavec obrne na delavski svet za varstvo pravic, mu ta ob svojem sklepu sporoči, da v kolikor prizadeti ni zadovoljen z njegovo odločitvijo, lahko spor nadaljuje na pristojnem sodišču združenega dela.

Tudi o organizaciji oziroma reorganizaciji sodišč, ki obvladujejo področje sporov iz delovnih razmerij, je bilo že več zamisli, sodišča združenega dela pa delajo za zdaj še po prvotno zastavljeni organiziranosti. Da pa je ljudi, ki iščejo na teh sodiščih pravice iz delovnega razmerja, katere naj bi jim po njihovo šle, precej; (celo vedno več) je razvidno tudi iz njihovega letnega poročila.

V letu 1990 je bilo na sodišču združenega dela začelih nekaj manj kot 6000 novih zadev. Leto kasneje 8500

ter lansko leto 12.500 novih spornih zadev.

Zanimivo je, da je v lanskem letu ostalo na koncu leta nerešenih 12.000 sporov, torej približno toliko, kot je bilo v tem času začelih na novo.

Če se torej človek odloči za sodno iskanje pravic, izvirajočih iz delovnega razmerja, bo verjetno moral na postopek čakati približno tako, kot na vrsto pri zobozdravniku (ali pa malce dalj).

In katere sporne zadeve so na sodiščih združenega dela najpogostejše?

Za zadnje obdobje je "top lestvica" naslednja:

1. neupoštevanje obveznosti iz kolektivnih pogodb, zlasti iz tistega dela pogodb, ki zadevajo plače;
2. prenehanje delovnega razmerja v zvezi z reševanjem presežnih delavcev;
3. nestrinjanje z razporejanjem na manj zahtevna delovna mesta.

F.V.

VARČEVANJE DELAVCEV POSOJILO ZA TOSAMO

Od 11. oktobra 1988 dalje lahko delavci Tosame posojamo lastnemu podjetju svoja prosta denarna sredstva. V začetku je bilo možno poleg prostih sredstev od mesečnih osebnih dohodkov združevati tudi druga prosta sredstva - možni so bili dodatni pogoji, kasneje pa smo morali iz zakonskih pa tudi praktičnih razlogov prekiniti s to prakso in sedaj je

možno združiti prosta denarna sredstva le na ta način, da se za nedoločen čas odpovemo izplačilu določenega dela mesečne plače. Za to smo delavci nagrajeni z obrestno mero, ki je v skladu s posebnim pravilnikom bistveno boljša od bančne obrestne mere za vloge na vpogled oz. zagotavlja ohranjanje realne vrednosti združenih sredstev. Obresti se pripri-

sujejo mesečno, kar prav tako pomeni precejšnjo prednost pred navadnimi bančnimi vlogami. S stališča delavcev, ki se odločijo za takšen način združevanja sredstev, pa ima takšno "varčevanje" to slabo lastnost, da lahko svoja sredstva dvignejo le vsak delovni dan v Tosami, svojo odločitev pa morajo sporočiti v blagajno do osmih zjutraj. Popoldansko, sobotno ali dviganje denarja izven Tosame ne pride v poštev. Ugotavljamo pa, da smo se vsi združevalci povsem navadili postavljenih pravil in lahko rečemo, da se ta dejavnost odvija praktično brez vsakih težav.

Tudi z vidika podjetja je ta način izposojanja sredstev za poslovne namene več kot zanimiv in koristen. Tako izposojena sredstva so cenejša od bančnih, njihova razpršenost in s tem stabilnost je večja od drugih kreditov za poslovne namene in nenačrtovane: obremenitev podjetja ob mesečnemu izplačilu plač je enakomerneje porazdeljena tekom celega meseca. Vse naštetu ima zelo ugoden vpliv na likvidnostni položaj podjetja, zato si sedaj že zelo težko predstavljamo poslovanje brez tega načina kreditiranja tekočega poslovanja.

Celotna dejavnost združevanja prostih sredstev delavcev se odvija v prostoru blagajne podjetja na osebni računalnik. Za natančno, vestno in prijazno delo s strankami skrbi gospa Breda Rihter, v času odsotnosti pa jo nadomešča blagajničarka gospa Bojana Kočar.

Za zaključek lahko ugotovimo, da je žal bolj malo neproizvodnih naložb, ki bi po eni strani pomenile bistveno povečanje ugodnosti za zaposlene in hkrati učinkovito pripomogle k ugodnejšemu likvidnostnemu in finančnemu položaju podjetja. Služba za združevanje prostih sredstev delavcev, ki zaposluje eno uslužbenko, katera za opravljanje predvidenega dela potrebuje predvsem poseben osebni računalnik, gotovo je takšna naložba in ob koncu ji lahko zaželimo le to, da ji ne bi kakršenkoli predpis onemogočil nadaljnega uspešnega delovanja.

M. M.

V AKCIJI

Referentka za hranilniško dejavnost gospa Breda Rihter odgovarja dvema varčevalcema, kako je stanje na hranilni vlogi

- Oho, stanje na vaši hranilni številki je prav razveseljivo!

- No, ja, za kak dvig denarja bo potrebno počakati do naslednje plače.

SODELAVCI

V tej številki TOSAME s svojimi prispevki sodelujejo: Franc Anžin dipl. iur., Viljem Dolenc ing., Majda Dolgan oec., Albina Kosmač org., Marjan Mlakar dipl. oec., Sonja Rode, Tone Stare, Marjan Štrukelj, Feliks Vodlan ing.

LETNI ČAS

- obdobje rekreativnih dejavnosti na prostem

VODA IN REKREACIJA

Večina ljudi si poletnega počitnikovanja brez vode sploh ne more zamisliti. Vroči dnevi enostavno silijo človeka, da uporabi vodo kot "hladilni" element.

Za rekreativce pa voda ni zgolj element hlajenja, ampak predvsem medij za ukvarjanje z eno od številnih možnosti športnega udejstvovanja ob, na ali v vodi.

Slovenski menih Karl Robida je že pred nekaj manj kot 150 leti v svoji knjigi o zdravem načinu življenja pisal o potrebnosti kopanja in plavanja za človeka. Robida je kopanje priporočil tako kmetom ob mlačvi, kot tudi rokodelcem, ki pri delu ves dan sedijo.

V tokratnem zapisu je prvi prispevek posvečen rekreativni dejavnosti v vodi: plavanju; drugi pa aktivnostim na vodi: jadranju na vodi.

NA EOLOVIH KRILIH

Nekaj malega o rekreativnem jadranju

Za jadranje na vodi velja, da moramo zanj imeti tri stvari: športni rekvizit, vodo ter pogonsko sredstvo veter. Prvi dve stvari izberemo sami, veter pa nam nakloni po grški mitologiji bog vetra Eol. Z njim je tako, da včasih sploh ni radodaren in pusti rekreativnega jadralca, da se "peče" na soncu, drugič pa spet spusti iz svoje zaloge vse vetrove, ki z ljudmi na vodi niso prav nič prizanesljivi.

Klub temu šteje jadranje na vodi za zelo zdravo dejavnost iz večih razlogov; pri upravljanju plovila z jadra je potrebna kar precejšnja telesna aktivnost, negativni ionski naboj, ki se zaradi vetra zlasti močno pojavlja nad vodo, izredno ugodno vpliva na počutje človeka, omogoča pa tudi neposredni stik z naravo z vsemi njenimi lepotami in muhami (na podoben način kot npr. pri planinarjenju).

Športno jadranje na vodi je za "kontinentalce" zanimivo predvsem v vročih poletnih mesecih v času dopustovanja ob vodi, zato je nakup plovila stvar posebnega razmisleka. Najcenejša varianta je najem plovil, ki so na razpolago v večini letovišč ob vodi. Za samostojno jadranje je potrebno nekaj znanja o jadranju in v začetku ne preveč vetra, tako da vodenje plovila ne postane problematično. Poznati je treba tudi osnovne predpise s področja varnosti plovbe, in jih tudi upoštevati. Jadralec mora obvezno poznati lokalne vremenske "navade", zlasti zaradi lastne varnosti. Za morje velja, da je za "nedeljskega" rekreativnega jadralca

najprimernejši veter maestral. Maestral je ugoden za jadranje iz večih razlogov; je veter lepega vremena

(piha samo ob stabilnem lepem vremenu), nikoli ni premočan in vedno piha z morja na obalo, tako da jadralca ne more zanesti na odprto morje. Za jezersko jadranje (v Sloveniji) veter ni toliko pomemben, saj nas v vsakem primeru zanese lahko le na eno od obal.

Najmanjše plovilo na jadra je deska za jadranje. Ko se je pred leti pojavil v Ameriki nov športni rekvizit, deska za jadranje, je to v marsičem spremenilo jadralni vodni šport. Po eni strani je jadranje na deski povzročilo, da se je zanimanje za jadranje močno povečalo zlasti med mladimi in tistimi, ki niso nikoli imeli možnosti za lastništva jadrnice; po drugi strani pa se je močno zmanjšalo zanimanje za klasične oblike športnega jadranja s čolni - jadrnicami.

Deska za jadranje se je od nastanka do zdaj močno spremenila, tako v filozofskem smislu kot v tehnološkem. Filozofija velikosti deske je glede na izkušnje desko iz leta v leto krajšala, tako so zdaj v čišlih le kratke deske, ki so nekoliko slabše pri jadra-

Atraktivna vožnja s kalamarinom na eni nogi. Zaradi dosega ustreznega ravnovesja in večje hitrosti je posadka "obežena" na trapezno napravo.

Prvi pogoj za ukvarjanje s športno rekreacijo, povezano z vodo je obvladanje plavanja. Kljub znanju plavanja pa velja pri nekaterih športih, da se morajo udeleženci zaradi varnosti opremiti z ustreznimi varnostnimi jopiči, saj ti zagotavljajo ljudem, da ostanejo na gladini vode v vsakem primeru.

nju v slabem vetru, zato toliko bolj udarne pri močnejših "sapah". Tehnologija gradnje deske sami pravijo, da je postala "vesoljska", tehničar pa kaže na permanentno "hujšanje" desk.

Moderna deska za jadranje mora imeti obvezno profilno jadro (letvice v jadrju) ter "hitri" zaklop na loku, za fiksiranje na jambor (nič več problematičnega vozlanja z vrstico).

Za začetnika je jadrnanje na deski odlična priložnost, da spozna vse možne stile skokov v vodo, za občinstvo na obali zabava na tuj račun. Vendar v nekaj urah je tovrstne zabave konec in jadrnanje na deski začne postajati športni užitek. Ko jadralec na deski obvlada vzdrževanje ravnovesja med njim in jadrom in se navadi obračati plovilo, potem je treba le še piliti tehniko. Jadrnanje na deski je v dobršni meri podobno alpskemu smučanju; kot je pri smučanju najpomembnejše naučiti se vijuganja, je tudi pri deskanju tako, da se mojstri najbolj izkazujejo pri obračanju in vijuganju.

O LEPOTI JADRANJA NA VODI

Za jadrnanje je vedno veljalo, da je to nekaj izrazilo romantičnega. Jadra na vodi so pogost prizor na slikah znanih in neznanih slikarjev, navdihovala pa so tudi mnoge pesniške duše. V športnem jadrnanju so se kot odlični jadranci pojavljale številne "kronske glave", tako je znan kot velik ljubitelj jadrnanja (in olimpijski tekmovalec) sedanji španski kralj Juan Carlos.

Jadrnanje na vodi je navduševalo tudi velikega fizika Alberta Einsteina - očeta relativnostne teorije.

Za tiste, ki si želijo hitrosti na vodi, in se jim zdi jadrnanje na deski premlenkostna zadeva, je pravo športno plovilo jadrnica na dveh "nogah" - katamaran. Že pri srednje močnemu vetru katamaran "potegne" kot kak gliser, če seveda funkcioniira na "krovu" vse kot je treba.

Za jadrnanje s športnim katamaranom pravijo, da je najbolj vratolomna zadeva na vodi in je izrazito namenjena poletni prostočasni aktivnosti na vodi.

Jadrnanje na katamaranu je nekoliko drugačno, kot tisto na enotrupni jadrnici, jadrca (saj za športne jadrnice velja v večini primerov, da posadko sestavljata dva jadrca) pa morata pazljivo in stalno usklajevati ravnovesje s plovilom (čim hitreje katamaran drsi po vodi, toliko bolj zadaj mora biti posadka), ker se sicer ves "leteči cirkus" postavi na "nos" in konča pod vodo. Vsekakor je katamaran za tiste, ki sta jim jadrnanje in hitrost v užitek. Ta užitek ni prav poceni, je pa vseeno bistveno cenejši in varnejši ter okolju prijaznejši od kakega cestnega dirkača.

F. V.

PLAVANJE

Vsak dan je bolj vroč. Mi pa nalivamo vase - samo da teče, ko pa nas to ne ohladi več, zlezemo v vodo. Kakšen užitek - plavamo! Plavanje je prvi in najbolj naravni način gibanja živih bitij. Vemo, da je "življenje" plavalo v morju takrat, ko kopnega še ni bilo. Življenje tega sveta se je torej začelo s plavanjem. Vsi ljudje tega sveta smo plavali, še predno smo prijokali na ta svet. Upam, da bodo vsi tisti, ki v sebi še vedno zatirajo naravno željo po plavanju spoznali, da si pravzaprav škodujejo.

Plavanje v zrelih letih vam morda ne bo na obraz priklicalo blaženega nasmeha dojenčka, ki se kopa "in bi ga potem človek kar pojedel", učinek pa ne bo dosti manjši. Počutili se boste krasno.

Meni je plavanje pomagalo, da sem prenehal kaditi. Kaditi sem sicer nehal velikokrat.

Kot za večino stvari - velja tudi za plavanje, da si ga naj vsakdo uredi po svoji meri. Jaz sem se v teku let navadil, da znam hitrost plavanja prilagoditi utripu srca in zmogljivosti pljuč. Čeprav plavam "kravi" ali prosto nisem zato po daljšem plavanju zadihan. Med plavanjem z glavo v vodi razmišljam, kakor na sprehodu po gozdu, zadovoljstvo pa je večje zaradi božajočega objema vode. Lepo naravno okolje Bohinjskega ali takorekoč rodnega Blejskega jezera mojo dušo še dodatno osrečuje.

Znana je resnica, da smo v vodi "lažji" toliko, kolikor vode izpodrine naše telo. Zato je plavanje ali pa samo postopanje in sedenje v vodi še poseb-

Marsikdo se vode boji. Rekel bi da je to zato, ker ni imel priložnosti, da bi se neke trdno oprijel, ter potopil z glavo pod vodo. Štrah bo torej zanesljivo premagan, če se bomo stojič v vodi do pasu res trdno oprijeli robu bazena ali skale, globoko vdihnili, zadržali sapo, potem pa potopili glavo pod vodo in pod vodo izdihnili - seveda ne za zmeraj!

Mi mulci smo takrat, ko še nismo znali plavati delali takole: Z brega Cradašce smo skočili v globoko vodo, stegnili roke in noge in nas je prineslo na drugo stran, takrat ni bilo ne učiteljev ne lečajev.

Izkonislimo torej vse prekrasne možnosti jezer, toplic, čistih rek ali morja.

Plavanje je tudi vileška veččina - bodite vileški! PLAVAJTE!

Ne pozabite, da tudi tu pretiravanje škodi, če se zadržujemo predolgo v mrzli vodi in nam temperatura pade za 3 stopinje bomo izgubili zavest. Ne zmrzujte in ne kuhajte se v vodi - preudarno uživajte! Kogar razganja od mladosti naj si tudi kontrolira srčni utrip na žili utripalki na vratu. Če bo naštel 30 udarcev v 10 sekundah se izpostavlja nesreči. Pravo število udarcev je 27, v 10 sekundah.

Poletnega plavanja v Bohinjskem jezeru se veselim vse leto. Naj vas osreči plavanje v čistih vodah!

V. D.

no primerno za težje ljudi, ki imajo zaradi tega razne težave.

VAJE ZA PLAVALCE

- * potapljanje obraza v vodo in gledanje pod vodo
- * potapljanje glave pod vodo v stoji v predklonu
- * potapljanje glave v vodo s počepom

KRONIKA

TOSAMINA KRONIKA **DELOVNI IN OSEBNI JUBILEJI V MESECU MAJU**

V mesecu aprilu se je delavski svet sestal enkrat. Obravnavali so eno samo, pa zato tembolj pomembno točko dnevnega reda - imenovanje direktorja. Ker predlagani kandidat za direktorja ni prejel večine glasov članov DS, je potrebno postopek za imenovanje direktorja ponoviti.

Komisija za delovna razmerja in družbeni standard je v mesecu maju potrdila predlog letovanja za poletje 93 v vseh razpoložljivih počitniških kapacitetah, ki ga je pripravila komisija za razpored letovanja. Razen v Izolo, kjer je bilo število prijavljenih večje od možnih terminov, so bili razporejeni vsi prijavljeni kandidati.

Potrdili so tudi seznam upravičencev za zdravstveno okrevanje, ki ga je na podlagi prijav pripravila strokovna služba, v sodelovanju z dr. Novakovo.

Strokovni kolegij je na svojih sejah v maju obravnaval aktualno proizvodno, prodajno in finančno problematiko. V okviru reševanja manjše proizvodnje pa so za mesec junij predlagali čakanje za 20 delavcev za 80 ur.

V mesecu maju je delovni jubilej 10 letnico delovne dobe izpolnila naša sodelavka Kočar Bojana, 20 letnico pa Pavli Ana.

Čestitamo!

V preteklem mesecu so praznovali okrogle življenjske jubileje naslednji sodelavci:

- **dvajsetletnico:**

Vidmar Marjetka

- **tridesetletnico:**

Urankar Nada, Rokavec Zofija, Prce Anica

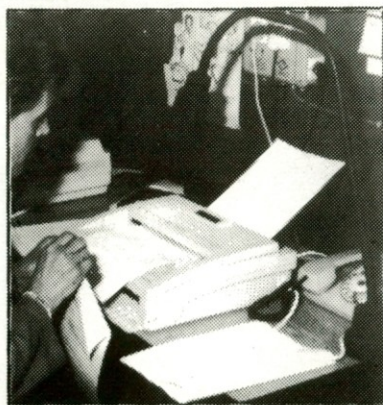
- **štiridesetletnico:**

Ocepek Vinko, Pavli Janez

- **petdesetletnico:**

Klemenc Franc

Ob tej priliki vsem želimo še mnogo zdravih in uspešnih let.

NOVA OPREMA

Tosama, maj 1993

Zaradi vse pogostejših okvar na starih napravah, sta bila nabavljena in vključena v delo dva nova sodobna pisarniška aparata; in sicer telefax; aparat,

ki je priključen na oddajno linijo ter nepogrešljivi pisarniški stroj - fotokopimik.

Kol doseđanji osnovni fotokopimik zna tudi novo sliko zmanjšati oziroma zvečati (in to 100 %).

Oba nova aparata sta japonske izdelave izdelana pri Canonu.

Osnove v mesecu juniju

Nagrade mentorjem in inštruktorjem

4.808,00 SIT/176 ur

Delo v deljenem delovnem času s

- prekinitvijo nad 2 uri
8.014,00 SIT/176 ur

Dnevnice za službena potovanja v državi

- cela dnevnicca 3.205,52 SIT
- polovična dnevnicca 1.634,82 SIT
- znižana dnevnicca 1.186,04 SIT

Kilometrna z osebnimi vozili

18,80 SIT/km

Stroški za prevoz na delo

- oddaljenost do 4 km 126,00 SIT/dan
- oddaljenost od 4 km do 8 km 160,00 SIT/dan
- oddaljenost od 8 km do 12 km 200,00 SIT/dan
- oddaljenost od 12 km do 16 km 220,00 SIT/dan
- oddaljenost nad 16 km 250,00 SIT/dan

Odpravnine ob odhodu v pokoj

120.207,00 SIT

Osnove za izračun deleža delovne učinkovitosti šoferjev in spremljevalcev

- prevožen kilometer s tovorom 2,29 SIT
- tekoči kilometer 1,54 SIT
- spremljevalec tovora 0,93 SIT

■ Albina Kosmač

SELITVE STROKOVNIH SLUŽB

Vir, maj 1993

Razvojna služba, ki je doslej domovala v pisarniškem oddelku skladišča surovin se je preselila v preurejene prostore nekdanje konfekcije v 2. nadstropju. Vodja službe Jože Podpeskar dipling, je s preselitvijo zadovoljen, kajti vonji, ki zdaj "prodirajo" v njihove prostore so bistveno prijetnejši kot doslej (zdaj so nad kuhinjo, preje pa nad polnilnico akumulatorjev).

Nasprotno pol, kot tehnologi iz razvojne službe, je ubral vodja službe za varstvo pri delu. Tisti, ki imajo opravke v zvezi z zadevami s področja varstva pri delu bodo Franca ing. Marolta našli namreč zdaj v 1. nadstropju pisarniškega oddelka v skladišču surovin.

KOLEDAR MNOŽIČNO-REKREATIVNIH PRIREDITEV

Od 15. 06. do 15. 07. 1993

19. 06. HOJA

16. TRIM POHOD NA POLJANO
(organizator: ŠD Kokrica)

19. 06. HOJA

5. POHOD V KRESNO NOČ NA BEZOVEC
(organizator: PD Dobrovlje - Braslovče)

TEK

MOŠENJSKI TEK
(organizator: ŠD Mošnje)

20. 06. TEK-KOLESARJENJE

DUATLON GEOSS 93
(organizator: SZ Litija)

HOJA 15. TRIM POHOD NA JOŠT

(organizator: TRIM KLUB SAVA Kranj)

21. 06. GORSKO KOLESARJENJE

VZPON NA JANČE
(organizator: SZ Litija)

25. 06. HOJA

6. NOČNI POHOD NA GORO OLJKO
(organizator: PD Polzela)

26. 06. HOJA

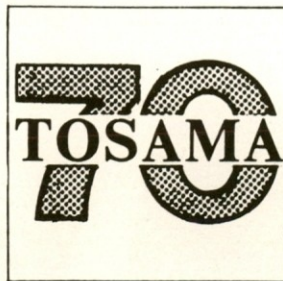
TRADICIONALNI POHOD 100 DRUŽIN
NA MRZLICO
(organizator: PD Trbovlje)

26. 06.

OLIMPIJSKI TEK V DOMŽALAH
(organizator: AK Domžale)
Progi: 3000 m in 10000 m

03. 07. TRIATLON

TRIA TLON KAMNIK 93
(organizator: KD Kamnik)

NOV TOSAMIN TELEFONSKI IMENIK

Zaradi številnih upokojitev v preteklem letu in tudi drugih kadrovskih dogajanj je bil ob koncu lanskega leta pripravljen nov interni telefonski imenik Tosame. Zaradi tekočega dogajanja in sprememb pri uporabnikih pa je imenik izšel šele v aprilu mesecu.

Imenik je zasnovan na enak način kot dosedanji, tako da lahko zaželjenega sogovornika iščemo kot doslej; po funkciji (delovnem mestu) ali pa po priimku.

Zaradi težav pri starem imeniku v zvezi s strokovnimi nazivi so ti tokrat

povsem opuščeni, tako da ob priimku in imenu ni nobenih dodatnih oznak.

Interni telefonski imenik je bil izdelan v nakladi 180, tako da so ga prejeli vsi "lastniki" telefonskih aparatov v podjetju, ki naj bi jih bilo sicer nekaj čez 160.

Kljub želji, da bi bilo ob tokratni izdaji imenika čim manj napak in s tem slabše volje, pa tiskarski škrt (kot se temu reče) tudi ni povsem miroval in ponovno dokazal, da trditve o tem, da obstaja niso samo prazne marnje.

Na koncu še malenkost statistike: največ internih telefonskih priključkov je v proizvodnem sektorju 48., sledijo pa komercialisti s 36., tehniki iz TRS z 28., finančniki iz ERS z 20; začelje pa predstavljata SKS s 16. in organizatorji iz SON-a s 7. priključki.

F.V.

Uredniški odbor TOSAME:

Viljem Dolenc, Milan Drčar,
Silva Mežnar, Tinca Ocvirk,
Feliks Vodlan.

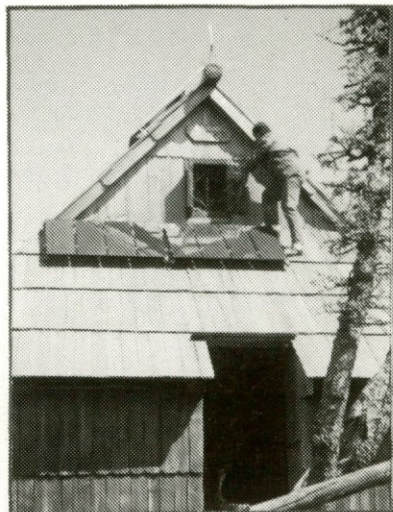
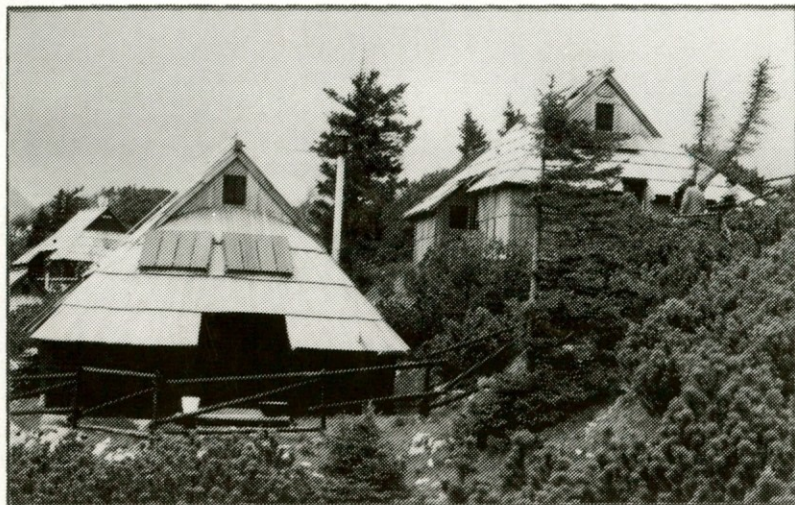
Izdaja in tehnično ureja
SKS-spolšna služba.

Glasilo podjetja TOSAMA
VIR, Šaranovičeva 35

Izhaja enkrat mesečno v 1200 izvodih.

Tisk: Papiroti d.o.o., Krško

Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje št.23-201/92 z dne 23.03.1992, sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. toč. tar. št. 3, za katere se plačuje 5 % davek od prometa proizvodov.

FOTO REPORTAŽA Z VELIKE PLANINE

VELIKA PLANINA, maj 1993

Nekaj slikovnih utrinkov z Velike planine, kjer ima TOSAMA dve počitniški hišici: Irenco in Zlatorog.

Večji objekt Zlatorog je bil letos dodatno urejen in kol se časa spodobi tudi moderniziran. To je razvidno tudi iz posnetkov, ki prikazujejo nekaj novosti v Zlatorogu. Na novo urejena kuhinja katere se bodo zlasti razveselili možje, ki v času počitnikovanja posebej navdušeno kuhajo. Šolame naprave na strehi svetlobo spreminjajo v električno energijo in tako skrbijo za električno razsvetlavo ter črpanje vode.

Filterni sistem čiščenja melcome vode pri srečnem žlebu omogoča, da dopustniki ne bodo pili le mehko temveč tudi čisto vodo.

Vse to je bilo storjeno samo zato, da se ugodi udobju dopustnikov, čeprav seveda ni vse v stilu nazaj k naravi. Hišica je bila tudi temeljito očiščena, saj so očiščevalska dela spravila celo predsednico komisije za počitnikovanja na kolena.

